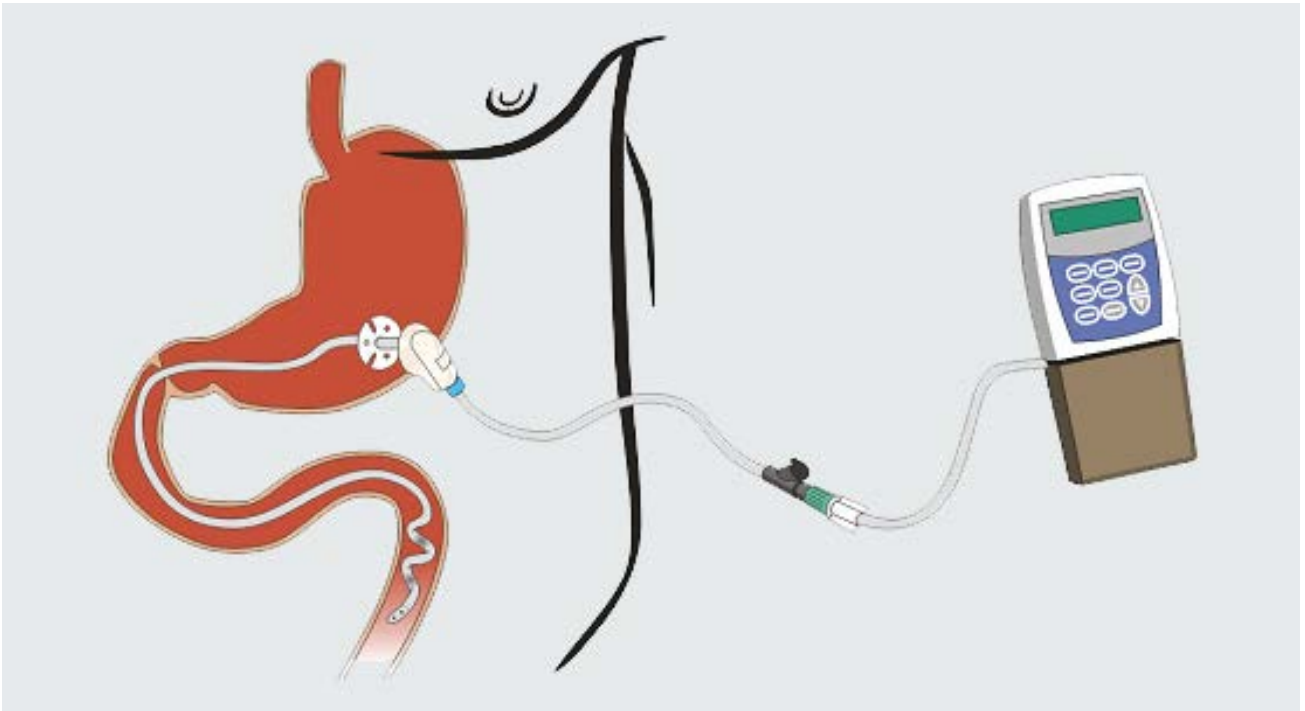

PROGRAM DUODOPA

Co je to Duodopa?

Je to obchodní název léku pro léčbu Parkinsonovy nemoci, který je ve formě gelu obsahující účinnou látku levodopu (v tabletové formě existuje jako např. Isicom, Madopar či Nakom). Tento gel se podává přímo do tenkého střeva, odkud se vstřebává do krve a krví je transportován do mozku. Lék neprochází přes žaludek, nemůže se v něm hromadit ani rozkládat, tím pádem je zajištěno jeho okamžité a plynulé vstřebávání.

Pro které pacienty je léčba Duodopou vhodná?

Léčba Duodopou je indikována u vybraných pacientů v pokročilém stadiu Parkinsonovy nemoci. Podobně jako v případě hluboké mozkové stimulace je zásadní včasná indikace této léčby. U pacientů ve velmi pokročilém stadiu choroby již terapie nemá takový přínos. Při první návštěvě v našem centru pacient prochází indikačním procesem, který ve složitějších případech může být víceúrovňový.

Co by si měl pacient přinést s sebou na 1. konzultaci na našem pracovišti?

Každý pacient by si na první návštěvu na našem pracovišti měl s sebou přinést doporučení od svého ošetřujícího lékaře, neurologa, se zprávou, která shrnuje dosavadní průběh onemocnění a veškerou terapii, kterou pacient užíval. Dále by si měl přinést vyplněný patientský deník stavu hybnosti minimálně za poslední týden.

U každého pacienta na první konzultaci hodnotíme:

- dosavadní průběh Parkinsonovy nemoci a její komplikace (hlavně motorické a psychické),
- dosavadní léčbu a její účinky, včetně těch nežádoucích,
- provádíme klinické neurologické vyšetření,
- zvažujeme další faktory, které by mohly vést ke komplikacím při léčbě Duodopou (operace břišní dutiny v minulosti, poruchy krevní srážlivosti atd.),
- plánujeme zařazení pacienta na čekací listinu kandidátů Duodopy event. další potřebná vyšetření a návštěvy.

Čím vším musí projít kandidát léčby Duodopou?

U pacienta, který byl naším centrem schválen jako vhodný kandidát, musí dojít ke schválení léčby vedením nemocnice a zdravotní pojišťovnou pacienta. Schválení je nutné, protože se jedná o léčbu velmi nákladnou.

- Až obdržíme schválení (to může trvat řadu týdnů i měsíců), přijmeme pacienta k hospitalizaci na naši kliniku k vlastnímu zahájení léčby.
- Po přijetí nejprve ověříme, zda je léčba pomocí Duodopy u pacienta účinná, a to ještě před provedením invazivního zákroku – tzv. PEG (perkutánní endoskopické gastrostomie).
- Při testování pacientovi zavedeme hadičku do tenkého střeva nosní dírkou přes jícn a žaludek (zavádíme tzv. nasojejunální sondu), prostřednictvím které začneme podávat Duodopu.
- V následujících dnech sledujeme hybný stav pacienta a snažíme se najít optimální dávkování Duodopy, aby se pacient necítil ztuhlý a neměl mimovolní pohyby.
- Toto testování je velkou výhodou Duodopy, protože nasojejunální sondu je kdykoliv možné odstranit a k invazivnímu zákroku (PEG) dochází teprve tehdy, když pracovníci centra a pacient jsou spokojeni s efektem Duodopy.
- Poté je ve spolupráci s gastroenterology naplánován termín PEGu.

Jak se PEG provádí?

PEG je malý chirurgický zákrok, při kterém je v místním znecitlivění proveden vývod z žaludku, kterým vede hadička až do tenkého střeva, a ke které je připojena pumpa o velikosti „menší knihy“, která zůstává trvale umístěna mimo tělo pacienta. Při provádění PEG je nejprve ústy zaveden ohebný endoskop (kabel, který obsahuje světelný zdroj a optiku, kterou lékař sleduje trávicí ústrojí zevnitř) až do žaludku. Zvenku přes kůži a břišní stěnu je pak zavedena širší hadička nejprve do žaludku. Skrz tuto hadičku se následně zavede ještě jedna tenčí, která končí až v tenkém střevě. V kůži vznikne jen jeden drobný otvor o průměru asi 5-10 mm. Po provedení PEG se okamžitě připojí zpět pumpa a léčba Duodopou pokračuje. Celý výkon trvá cca 40 minut. Po provedení PEG je pacient ještě 2-3 dny sledován na lůžku, pokud se nevyskytnou žádné komplikace, je propuštěn do domácího ošetřování.

Kdy se pacient a pečovatel naučí s pumpou zacházet a pečovat o PEG?

Pacient a pečovatel jsou podrobně proškoleni před propuštěním z nemocnice. Mají dostatek času zeptat se na vše, co je zajímavé.

Které příznaky Parkinsonovy nemoci Duodopa zlepší?

Duodopa je schopna zmírnit stavy ztuhlosti, nehybnosti, třes, ale i mimovolní pohyby. Stabilizace hybného stavu by měla následně vést ke zlepšení kvality života.

Je možné s Duodopou cestovat a provozovat nějakou sportovní činnost?

Ano, naši pacienti s Duodopou cestují po celém světě, před každou cestou pacienta vybavíme dokumenty a materiálem podle jeho individuálních potřeb. Pumpa nepředstavuje pro pacienta žádné zásadní omezení v pohybu, může provozovat sportovní činnost, jakou fyzicky zvládne.

Pumpa však není vodotěsná, proto je nutné ji odpojit při sprchování nebo koupání. Po odpojení pumpy se pacient může osprchovat, možné je i koupání v moři. Pro riziko infekce nedoporučujeme koupání v koupalištích, rybnících, jezerech, řekách a sladkovodních bazénech.

Jaké komplikace může léčba Duodopou přinést?

Komplikace dělíme na komplikace související s otvorem v kůži (PEG), kdy může dojít ke krvácení z rány, k jejímu zanícení apod. Další komplikace souvisí již s vlastní pumpou. Může dojít k poruše pumpy, k ucpání nebo vytažení hadičky z tenkého střeva. Všechny tyto komplikace se dají řešit ve spolupráci s naší specializovanou ambulancí. Někdy stačí jen telefonický kontakt, jindy je nutná akutní návštěva v ambulanci. Ve výjimečných případech může Duodopa způsobit poškození periferních nervů tzv. polyneuropatii, tomu se snažíme předcházet pomocí pravidelných vyšetření a krevních testů, ale přesto v malém procentu pacientů může k této komplikaci dojít.

Je možné léčbu Duodopou v případě potřeby zrušit?

V odůvodněných případech je možné PEG zrušit a otvor se sám po odstranění hadičky během několika dnů uzavře. Pacient se následně vrací k léčbě, jakou užíval před nasazením Duodopy.

Účinnost Duodopy

Léčba Duodopou byla opakovaně prokázána jako účinná u pacientů s pokročilou Parkinsonovou nemocí, kteří trpí pozdními motorickými komplikacemi - tj. hlavně kolísáním hybného stavu. Též bylo prokázáno zlepšení kvality života těchto pacientů.

Historie léčby Duodopou na našem pracovišti

Na Neurologické klinice I. Lékařské fakulty Univerzity Karlovy byla léčba Duodopou zahájena v roce 2008. Od té doby touto léčbou prošli na našem pracovišti desítky pacientů.

Výzkum u pacientů léčených Duodopou

Duodopa je stále poměrně novou metodou léčby Parkinsonovy nemoci, proto je zásadní další výzkum jejích účinků. Pacienty s Duodopou se proto snažíme zařadit do klinického výzkumu, který ale není pro pacienta nijak zatěžující. Vždy však je dobrovolný a je možné ho kdykoliv odmítnout.